

пентръ

МЪНТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 32.

Luni, 6. August.

1845.

К ъ в ъ п т ъ л

ce s'a zic de D. A. Трев. Лазарианъ, професор де философіе.

(Апкеіере.)

Аптр'зи тимп къ мареле Hobbes din Britania се аратъ Картезиѣ ап Франца, зн спіріт къ мѣлт маї дивентив декѣт ачела, дпсѣ тотдеодатъ ши маї moderat. Картезиѣ лапѣдъ тоате презѣдеделе че лор веки ка ши Hobbes, сѣтѣще маї vine зн счептіцизм ап шіинде, декѣт зн dogmaticism недесвѣтѣт; дпсѣ деосевеще маї vine декѣт ачела indіциделе отѣлви челе морале де челе сенсале. — Ап Германия се аратъ пе тимпѣл лѣи Locke ши ал лѣи Newton зн ценіѣ естраординариѣ, Godofred Leibnitz, каре дѣтврѣдишеазъ тот кспринсѣл шіинделор, философіа, теологіа, жѣрспрѣденца, математика, физика ши астрономіа, лимбистика ши історіа, се опѣне empiricismлѣи англикан ши пе продѣче о позъ теоріе пентрѣ квошциндѣ, пѣне фундаментѣл знѣи поѣ edificіѣѣ философік, ап каре съ armonieze тоате элементеле. Апсѣ къшѣнеазъ тотдеодатъ зн dogmaticism каре пѣ маї квооще марцині сѣнт мѣпеле лѣи Wolf. Ачестѣи dogmaticism се опѣне Англезѣл Hume къ зн сче-

птѣцизм пѣтерник, дарѣ moderat. Черчетрѣле ачестора сѣнт Апайнтѣри департепесте лінеа чеа ажѣпсѣ де чеї веки. Кѣ тоате ачестеа еле пѣ фак декѣт жѣпѣдеа философіеї moderne. Бѣрѣватѣл каре съ о Апалѣ ла трѣіе ши констанѣл бѣрѣвѣтеаскъ се аратъ ап Königsberg. Еманѣел Кант, зн om плін де ценіѣ, къ о песпѣсѣ діліциндѣ, ши adornat къ челе маї фрѣмоасе квошцинде, обсерѣв дефектеле черчетѣрѣлор фѣкѣте атѣт де dogmaticіи кѣт ши де счептіци, еа мінтеа ла критікѣ, лї десвате факѣлтѣділе, лї determinѣ марциніле пѣлѣ знде поате къ дрептѣл съ е Аптинѣ, о Апалѣ фѣкѣрдѣво чентрѣл черчетѣрѣлор, дпсѣ тотдеодатъ о стрѣмтореазъ пріп ресѣлтателе лор. Мѣсоарѣ амѣитѣл обіектелор квошциніле дѣпѣ пѣтереа факѣлтѣдіи квопсѣктоаре, дптемеіазъ ши determinѣ кѣтпѣл квошциндеї ши ал крѣдиндеї. Апсѣ мерітѣл чел маре ал лѣи Кант, ка ши ал лѣи Сократе, есте дешептареа атенциніи асѣпра латѣрїи практиче а вїедїи, асѣпра моралеї, ши реквошцинда пріматѣлѣи раѣіѣнїи практиче пе лѣлѣгъ формеле челе ріѣіде але раѣіѣнїи теоріче, пентрѣ-къ а лѣкра морал, е о порѣлѣкъ абсолѣтѣ, дарѣ аші кѣшцига квошцинде ши але лѣѣі, е пѣмаї о порѣлѣкъ релативѣ а

радізній, ші prin зрмаре пентрѣкъ днде-
лепчѣнеа практикъ каре се аратъ дн есер-
чидѣл виртѣдїи есте скопѣл съпрет ал віе-
дїи. Кант зидѣше пѣдїн, ші се окѣпъ маї
мѣлт къ дърѣмареа челор че а зидїт се-
къл dogmaticism, днсъ препаръ о шїицѣ
філософїкъ маї дналтъ prin кѣноциѣца de
sine a mīdїи, арѣтѣнд totdeodatъ къ prin-
чїпїеле спре десволтарѣа пѣрѣїлор сїнгѣ-
ларе але філософїеї сѣнт кїар дн радїзне,
ші днвѣдѣндѣне de алтъ парте съ део-
севїм шї съ прецївїм темѣїл, tendїнда,
грешѣалїле шї зпїлатїралїтѣдїле, прекѣт
ші адеврѣл шї вѣзѣл dїn тоате сїстеме-
ле. — Prin критїчїстѣл лѣї Кант се пото-
леще чеарта днтре dogmaticism шї счептї-
чїст, се днкїде дрѣтѣл мїстїчїстѣлї; дн-
съ тѣрѣїнїле челе пѣсе de дѣисѣл кѣно-
циѣї оменѣїї продѣк днтрѣїїї о пе-
тѣлзїмїре, спїрїтѣл пѣ вреа съ кѣноаскѣ
стрѣмторѣрї. De аїчї се пѣскѣрѣ прове-
ле челе маї позѣ але лѣї Fichte, Schel-
ling шї Hegel. Дарѣ prin ачестѣа се ре-
кѣноск тот маї мѣлт валїтатеа критїчїстѣ-
лѣї канцїан шї дешертѣчїѣнеа стрѣдѣїнде-
лор de а се днѣлѣца песте імперїїл еспе-
рїїнѣї. De ачѣа днчене стѣдїїл псїхо-
лоѣїеї а се кѣлїтїа кѣ маї маре діїїнѣцѣ,
кѣноциѣца прелїмїнарѣ а факѣлѣтѣїлор сѣ-
флетѣїї се сокотѣще de неапѣратъ тре-
вѣїнѣцѣ спре інтрареа дн черчетѣрїле фї-
лософїче; історїа філософїеї се еа ла маї
рїгѣроасѣ вѣгаре de сеамѣ, кѣноциѣца кѣ
черчетѣрїле шї ресѣлтателе челорлалдїї кѣ-
цѣтѣторїї веїї шї пої се сокотѣще de чел
маї маре фолос пентрѣ дндрѣнтареа шї
лѣкрареа пропрїе. Дн Германїа се рїсї-
неще фѣрїа ентѣсіастїлор, Канцїанїї пе-
лѣпгѣ критїка радїзній днчен а консѣлта

ші есперїїнѣца. Дн Франца се дешѣапѣ
інтересѣл пентрѣ адеврѣл чел фѣндат пе-
темѣїл радїзній фѣрѣ а вѣтѣма дрѣнтѣ-
рїле сѣнсѣлї. Дн Брїтанїа дїспаре счептї-
чїстѣл шї фаче лок шї раціоналїстѣл-
лї. Дн Італїа прїїметѣще dogmaticism дн-
вѣдѣтѣрѣ шї дела критїчїст. — Ачѣастѣ
е старѣа філософїеї дн зїоа de астѣзїї дн
Европа чѣа кѣлїтїватѣ.

Ної Ромѣнїї сѣнтѣм о пацїїне каре
се афлѣ днкъ дн копїлѣрїе, шї авїа ам
ажѣне ла кѣноциѣца de пої дншїне. Ної
днкъ пѣвѣм філософїе. Ної ам рѣмѣс
фоарте дндѣрѣт дн кѣлѣтѣрѣ. Канселе сѣнт
de обїще кѣноскѣтѣ шї пѣвѣм трѣвѣїнѣцѣ
сѣ ле дншїрѣт дн ачестѣ пацїїне. Да-
торїа днсъ не есте акѣт, сѣ не фолосїт
de мїжлоачеле че не стаѣ гата, шї сѣ а-
дѣогѣт партеа поастрѣ ла кѣлѣтѣра тотѣ-
лѣ а зпанїтѣдїї. Фїлософїа е о індїїнѣцѣ
їомѣнѣл, шї нїчї зп неам кѣлїтїват пѣ маї
поате фїгѣра de аїчї днїнїте фѣрѣ дѣнса
не фаца пѣтѣнтѣлї. Дарѣ дака венїт
маї тѣрѣзїї дѣлѣ чѣлѣлалте неамѣрї, поате
кѣ авѣм кѣ зп мїжлок маї мѣлт дѣкѣт
дѣнселе спре а днїнїта кѣ маї маре сїгѣ-
ранѣцѣ. Дескоперїїле челорлалте не стаѣ
спре дїспѣсѣчїїне словодѣ. Дн провеле
фѣкѣтѣ de дѣнселе не сѣнт кѣноскѣтѣ дрѣ-
тѣрїле de рѣтѣчїре, шї пѣтѣм сѣ вѣгѣт
de сеамѣ шї сѣ не фѣрїт de еле. — Дѣ-
пѣ пѣрѣреа теа чѣа індївїдѣлѣ, пѣскѣтѣ
dїn стрѣватѣреа критїкъ а провелор фѣ-
кѣтѣ пѣлѣ дн зїоа de астѣзїї, сокотѣсѣ кѣ
фїлософїа трѣвѣе зїдїтѣ пе темѣїл чел
некѣлїтї ал есперїїнѣї, кѣчї алтїнїтрѣле
се дешѣїде зїша шї поарта ла тоате вїсѣ-
рїле шї ла тоате фантастерїїле; шї ал
доїмеа, кѣ тоате кѣ сѣнт de пѣрѣре кѣ

щипделор пз тревзе пвсе обезї, чї тревзе лвсате дп тоатъ лївертатеа лор, дпсв квлтївареа лор тревзе тврїнітъ дьпъ фолосвм практик, шї о сїстемъ каре стъ дп контразїчере кз интереселе поастре челе соціале шї морале, кз аспекта пюстръ чел емпірік ал патрїей, тревзе абсолът льпъдатъ. Фїлософіа стъ не деа деслвшїрї дп ачесте цїнвтрї але кспонїндеї шї але лвкррїї, даръ стъ пз не дпкрече, саъ стъ не дькъ кїар дп контразїчере. — Дп-требареа есте акъм, към пзтем стъ пзїтм ачест дръм кз атъта сїгъранцъ? Ръспн-ствл с'а дат прїп челе спвсе. Не дръмвл есперїндеї кз ажвторївл крїтїчей. Ачест дръм кз ачест ажвторїв а дьс ла мїнвнї, каре де чеї векї с'ар фї сокотїт де фавъле. Ынде а ажвнс павїка модернъ прїп обсер-вчїзнеле астронотїче, компарат кз естра-ваганделе астролодїче але челор векї? Ынде а ажвнс механїка прїп дескоперїрїле математїчїлор шї але фїзїчїлор, компарат кз вїсърїле маїче але антїчїлор? Ынде а ажвнс фабрїкатъра прїп черчетърїле хїмі-чїлор, компарат кз фантастерїїле алхїмі-стїлор? Ынде аъ ажвнс артеле фрвмоасе прїп десватерїле естетїчїлор, компарат кз гъствл чел стрїкат ал веакълвї де мїжлок? Ынде а ажвнс дпсфършїт стареа соціетъ-дїлор чївїле прїп лвкррїле жрїспрвден-делор шї але полїтїчїлор, компарат кз варварїа чеа неомепоасъ а веакърїлор тре-квте? Мвлдъмїтъ червлвї, а дпчетат де-спотїствл, с'а свгръмат mania de а фаче ресвоаїе естермїнътоаре, а дпчепзт а се рекъпоаще дрептвл фїе-кървїа, аъ дпче-пзт а се квлтїва моралеле шї манїереле че дпфрвмвседеазъ не от, а дпчепзт а се кървдї релїцївнеа, с'а десфъквт певнї-

реа дптре интереселе челе матерїале шї морале. Ыманїтатеа с'а чївїлїсат, с'а квл-тїват шї с'а перфекціонат, шї тоате аче-сте дарърї ле а прїїтїт еа дела фїлософіе, каре їнтръ дп тоате щїпделе, пьтврнде дп тоате артеле, дп тоате ратърїле де вїеадъ, domestїкъ шї полїтїкъ, спекъла-тївъ шї практикъ. Къчї фїлософіа е чеа че дъ вїеадъ тьтврор щїпделор, тьтврор артелор шї тьтврор лвкррїлор патрале шї лїбере, шї реварстъ о лзмїнъ песте дъкселе, прїп каре ачестеа се префак дп тот атътеа метъре дп каре фїлософіа се аратъ дп конкрет. Фъръ фїлософіе щїп-деле партїкъларе п'аъ зп фундамент комън, даръ п'аъ нїчї зп чентръ комън, дп каре с'шї афле легьтъра лор, чї дїп кон-тръ дївердеск дп лзптъ шї дп чеартъ остїлъ. Фъръ фїлософіе вїеаца фїпделор раціонале е зп mexanїcm аместекат де зп авзт де лївертате. Нъмаї пзтрїт де аде-върателе прїнчїпїе але фїлософіей поате свфлетвл оменеск стъ се дпалдъ ла вїаца спїрїтвалъ шї с'шї ажвнгъ destїпъчїзнеа са. — Деа дьтъторївл тьтврор, ка стъ се реверсе шї дптре пої Ромънїї лзмїна еї, ка стъ не пзтем вькъра шї пої де вїнефа-черїле еї! Дорїнда се сїмте дптре поїде тоате пърдїле, сїргїнда се vede асемїне, дплеспрїле сзпт гъверпвл челвї маї маре-їзвїторїв де дпделепчїзне шї ал челвї маї зелос квлтїваторїв ал еї, дпкъ пз вор-лїпсі. Дечї стъ пврchedem кз тоате пзте-рїле шї стъ пз крвдъм нїчї о остепеалъ, скопъл е сфжт, пентръ ажвндереа лвї стъ фїм дпкредїндадї, кз чїне лвкреазъ кз їнїтъ квратъ, не ачела 'л ажътъ шї Dzeъ.

DIN ISTORIA NATŪREI FETEЛОР.

(О глѣтѣ.)

(Длпкеіере.)

Пасеріле се длпарт дл шапте рѣндѣрї, длпсъ фїндкѣ кѣ фетеле де рѣнд пѣ пѣтем ворбі, пої ле вом длпърці пе еле дл 6 класе, адекѣ:

1. Пасеріле длотѣтоаре. Пелеа амѣ, окїі вїнедї, пѣрѣл влонд, чева рѣшїноасе, чева фантастїче, тѣлтѣ стеренїе. Сїмволѣл лор есте гѣска. Ачестеа фете дл адѣпърїле марї, веселе, шед длкременеїте пе скатпѣл съѣ, пѣ ворвек нїміка пѣпѣ пѣ ле длтревї, шї дакѣ ле длтревї чева, еле рошеск пѣпѣ дѣпѣ зрекї, кѣм длїі петречї коконїдѣ? тѣлцѣтеск, фоарте вїне шї рѣде. — Ачестеа пасерї се пѣтеск кам де рѣнд гѣскѣде, шї дїп длтѣїл ранг длтре тоате, фїндкѣ гѣска есте чел маї новїл прототїп ал фетеїмеї. Блѣндѣ! рѣвдѣтоаре! тѣкѣтѣ! дл тоатѣ ашезареа предатѣ! дл порочїре ка шї дл непорочїре, дл апѣ ка шї пе вскат. Окїїл вѣпѣт аратѣ невіновдїа їнеїеї еї шї де шї доведеск окїї вѣнедї о мїнте маї пѣдїп ескѣлтѣ, тотѣшї токма пентрѣ ачееа капѣтѣ прецѣл чел маї маре, кѣчї стеренїа есте чеа маї маре скѣтпѣтате а фетеїмеї, шї мїнтеа аѣ апрїнс фѣклїа тѣтѣрор рѣсвоаселор, дл каре оатенїї ш'аѣ върсат сѣпцеле.

2. Пасеріле фѣгѣтоаре. Натѣра, каре нїчї одатѣ пѣ фаче салт, чї тотдеавна пѣшеше дела о спецїе ла алта, аѣ фѣкѣт шї знеле пасерї, каре се вѣд а форма пѣтаї о тречере дела алте фѣптѣрї ла пасерї, шї каре де шї аѣ арїнї, тотѣшї пѣ двоарѣ. Ла фете се пѣтеше ачеста соїѣ

фрѣтоасе вървѣтешї. Семпеле лор дїп афарѣ сѣпт: пелеа длтѣнекоасѣ, статѣра зрїашѣ, окїї сѣрї, нїчїорѣл маре. Сїмволѣл есте Штрѣцѣл. Характерѣл осевїт ачестеї пасерї есте, кѣткѣ длгїте тоате, стїклѣ, нїетрї, фер, шї пентрѣ ачееа саѣ dedeс дїп ачееаста дреапта зрмаре, вѣткѣ dsmneалор пѣ ар авеа гѣст. Шї ла тѣлѣкѣтоареа де фер а фетелор пѣрчеде ачееаста пѣтаї дїп лїпса гѣстѣлї. Еле вреѣ съ пе копїезѣ пе пої вървадїї, шї пентрѣ ачееа дїп лїпса гѣстѣлї аѣ прїїмїт партеа чеа маї стрїкатѣ а характерѣлї пострѣ. Адекѣ дл лок де статорнїчїе, капрїчїѣ, дл лок де воїнїчїе перѣшїпареа. Indianїї дїп Штрѣцѣ маї тѣлт де довіток декѣт пасере, вїне ар фї съ дїпем шї пої аша фете де вървадї кѣ хаїпеле скїмвате.

3. Пасеріле кѣкѣїтоаре (сѣїтоаре) аїчееа се пѣтѣрѣ аша зїселе фете длвѣдате. Семпеле дїп афарѣ сѣпт: статѣра де мїжлок, капѣл ретѣнд, окїї кастанїї, лїмба мїшкѣтоаре. Сїмволѣл лор есте папагаїл. Отѣл, каре е dedat а да прецѣл фїешекѣрѣїа лѣкрѣ пѣтаї дїп фолосѣл чел адѣче, се мїрѣ пентрѣ че аша о фїндѣ, пе кѣт есте папагаїл, каре афарѣ де нїше стрїгѣрї, шї глѣсїрї дешарте, шї нїше пеле цїстріде, нїчї зн фолос пѣ аре, атаѣта саѣ пѣтѣт длтѣлдї пе лѣме, вѣт се афлѣ 150 де фелїрї де папагаї. Длпсѣ еле тотѣшї слѣжеск спре десѣѣтареа поастрѣ, кѣчї длвадѣ кѣ вшѣраре ворвеле шї зїчерїле че ле аѣд. Ба чеї маї тѣлцї папагаї шї челе маї тѣлте фете длвѣдате ле сале септїнде ле цїїѣ аша вїне шї фрѣмос речїта, де знор ам пѣтеа кѣдеа длвѣзїалѣ, вѣткѣ дѣпселе ар кѣцета шї прїчене че ворвек! — Еле длшї цїїѣ да

totdeauna ачееа вазъ, ка кжнд ар фї а-
дхнк кьцетътоаре, ши ар ши де зече орі
маї мълт декжт че спзи, ши пентрѣ а-
чееа се пот пзмї кь дрептл кькзїтоаре,
пентрѣ-кь еле вреаѣ тотdeauna а се кькзїа
маї сѣс декжт че пот. Дн каселе челор
марї сжнт плъкьцї папагаїї, пентрѣ кь
прїп а лор ворбїре, саѣ вїоїчїне се дес-
фетеазъ адзнареа, еї се петеzesк де оа-
спецїї, карїї ле спзнѣ мълте лїнгъширї ши
ворбе дьлчї, капътъ захар ши дї пофтеск
ла кафеа че есте фоарте плъкьтъ папагаї-
лор. Ши пентрѣ кь пар се афлъ оаменї,
карїї сь поатъ кьспъра аша скътпе ши
фъръ пїчї вп фолос пасерї фетецїї, еле
ажьнг челе маї дналте вьтрьнеде, каре-
ле пот ажьнде вреодатъ фетеле!

4. Гьїпеле. Акъта венїм ла класа
чеа маї солїдъ а фетелор, адекъ ла аче-
леа че аѣ асетъпаре кь гьїпеле. Пелеа
оакешъ ши вьчїле плїне сжнт семпеле де
кьпетенїе, ла гьїпеле де касъ сжнт фецеле
длкъ ши рьменїте де фокъл ватреї, ста-
тэра маї мълт де мїжлок декжт маре,
рътвндъ, грасъ ши кьрноасъ, ши фїндкь
соїл ачеста афаръ де каса ши кьртэа лор
пъ кьпоск нїмїк алта пе лъте, сїмволл
ле есте гьїпа. Еле дпвлъе орі че гь-
сеск ла оалтъ, ши рьдїкь фїеще-че гьр-
внд. Кьрвденїа ши пьстрареа есте вїртъ-
теа лор, дпсъ кжтъ лартъ, кжтъ дп-
вжртїре, кжтъ коткорезаре, кьте ватерї дїп
арїпї! ла тот обл чел оаз дп економїа
касеї, стрїгъ треї чеасврї паїнте ши дбъ
пе вртъ. Мълта ворбїре есте негрешїт
характеръла де кьпетенїе а пасерїлор де
касъ, токма пентрѣ кь еле афаръ де хо-
таръла касеї лор пъ есѣ маї департе, лъ-
връл чел маї мїк дп фак маре ши греѣ,

ши дакъ се дптжтплъ ка врео гьїпъ стрей-
пъ сь вїпъ дп кьртеа ачестора, атълчае
ваї де еа, дїп тоате пьрдїле дї сар дп
кап ши о чїокпеск. Гьїпеле аѣ дела па-
тэръ о інїмъ вьпъ, кареа дпсъ пьмаї пеп-
трѣ грїжа кьрцїї лор се топеще. Чеа де
кьпетенїе трьсэръ а пасерїї ачещїа есте
кь пъ поате зьвра ши де ачееа пъ се поа-
те рьдїка дїп скънда еї сферь.

5. Пасерїле кжнтъреде. Фїндкь
кжнтечеле ши мьзїка аѣ кьцїгат дп веа-
къл пострѣ о деосевїтъ лъаре амїнте, ши
фїндкь де пласа ачеста сжнт пьцїне фе-
те, пъ афлъм нїмїка а ворбї де характе-
ръл лор. Бїне е ши де ачела, каре аре
ши кжте о канарїе!

6. Ълїї. Аїчеа се пьтэръ кокете-
ле ши фїндкь маї тоате пасерїле се пот
пзмї ълїї, пентрѣ-кь рьпеск внде пот іп-
секте ши гьрвнде, аша ши орі че фатъ се
поате зїче дптр'атжта кокетъ, дпкжт ши
чеа маї смерїтъ дїп тръпселе дореще ічї
колеа а стьлде кжте о інїмъ жьнеаскь.
Ної дпсъ аїчеа пьмаї ачелеа фетеле пьтїм
ълїї, адекъ кокете, кьрора кокетерїа есте
цїпта а дптрецїї сале естїмї. Семпеле
дїп афаръ сжнт: Статэра трьпвлвї маї
фръмоасъ, маї цїпгашъ ши маї ресфьдатъ
декжт ла алте фете. Чел де кьпетенїе
семнѣ дпсъ есте окїл. Дптр'о сьтъ де
фете, окїл ва дескоперї кокета. Ъп dia-
мант склїпїчїос сьцещатъ скїптеї, че вреа
сь апрїндъ тот че е пе лжнгъ джпсъл,
ел казтъ словод ши пофїтор дппрецїв-
ръл сьѣ, ши нїмїк се паре а сь пьтеа дп-
потрївї вїрзїпдеї сале. Че вїне ар фї да-
ръ, дакъ дп фрзїптеа оастелор ар ста тот
коquete, кьчї де ши пъ ар вїрзї ачещїа це-
пералї, еї тот ар фї фоарте вьпї, фїндкь

о кокетъ фръзоасъ есте дн старе а пърта о armadie дитреатъ де пас. Ълі ші кокетеле сѣнт дела патъръ маі тарі ші маі неміостіві, декѣт челеламте пасері ші фете, еі зѣрїе фъръ мілъ ші дѣпъ че аѣ скос ініма пѣ ле пасъ де прада фѣкѣтъ, чі кавтъ алта нѡъ. Есте кѣ греѣ а да пентрѣ фіенце-каре кокетъ сѣмволѣл, фінд кѣ еле се деосебек фоарте таре дн пѣраврї. — Маі сѣс стѣ пажъреа. Статѣра палтъ, стрѣктѣра апѣсатъ, цїпереа трѣпѣлї сѣмеадъ, окїл скїптеїтор, звѣрареа репедѣ дн сѣнт семеле дн афаръ. Пажъреа гоненце пѣмаї вѣпатѣл повїл, кѣ чел де рѣнд пѣшї перде времеа, есте греѣ а о domesticї, кѣчї ізвенеу словоzenia песте тоате, пентрѣ ачѣеа се дѣ фоарте пар а сѣ днкїде дн колївіа кѣсѣторїеї, шї аша пѣ пар се днѣжмплѣ де астфелїѣ де воїнічї фемеенї, кѣрора пѣпъ авеаѣ пѣтере дестѣлѣ, нїмінеа пѣ пѣтеа ста дн протївѣ, перїнд ачѣаста, шед трїсте пе стѣпка пѣказѣлї. — Маі нїчї декѣт пажъреа сѣнт ѣлії де гѣнїї, шї шї ачѣенїа сѣнт греѣ де domesticїт, днсѣ тотѣшї се пот днѣлнзї прїп фоате шї де тѣлте орї дакѣ се днкїд дн колївіе, се факмаї кредїнчїошї стѣпнѣлї сѣѣ, декѣт орї че пасере де касѣ. — Деспре ачѣеа пласѣ а ѣлілор, карїї се пѣтеск чїѣхѣрез шї вѣхнїде, афлѣт кѣ кале маї вїне а тѣчеа, кѣчї ачѣенїа лѣкрѣ пѣмаї поаптѣ.

Дѣпъ че акѣта дн орнїтолоцїа ачѣаста се характерїзарѣ тоате фетеле, поате кѣ ва днтрева чїнева: Ънде се пѣтърѣ ачелеа фете, каре п'аѣ асѣтѣпаре нїчї кѣ гѣщеле, нїчї кѣ папагаїї, нїчї кѣ гѣнеле, нїчї кѣ ѣлії ш. а., чї сѣнт пїне де дѣх, ѣлнде, каснїче, вреднїче де ізвїт шї фѣ-

рѣ претенсїї; ла карїї респндѣт, кѣткѣ ачѣстеа фете се пѣтърѣ, ка шї фїніке днтре челе фавѣлоасе. — Маї пе зртѣ черет ертѣчївне дела Дѣтнеалор фетеле пентрѣ ачѣастѣ дндрѣзнеалѣ, кареа пе рѣгѣт сѣ пѣ нїо днпѣте, пентрѣ-кѣ пѣмаї де ачѣеа ам дндрѣзнїт а характерїза фетеле, фїндкѣ щїт, кѣ нїчї лор днсѣшї пѣ ле плаче ачѣста стат, чї тоате кавтъ алскїтѣва кѣ ачѣла ал пѣвестелор. —

Dr. Basic.

О кѣлѣторїе а лѣї Алесандрѣ чел маре дн Африка.

Дн таршѣл сѣѣ де а сѣвѣжга лѣтнеа, девенї Алесандрѣ Macedoneанѣл ла зп попор дн Африка, че локѣїа днтрѣн зогїѣ ретрас дн колївіа самѣ челе пачнїче шї нїчї кѣпоащѣеа ресвоїѣ нїчї днвїнгѣторїѣ. Локвїторїї дн дѣк пѣмаї декѣт дн колїва днмнїторїѣлї лор, ка сѣл оаспете. Ачѣстаї пѣне днпнїте кѣртале, стокїне шї пѣне тоате днп азр. Доар вої тѣккацї азрѣл ачї? дн днтрѣвѣ Алесандрѣ. Еѣ нїам днкїпѣвїт, респнѣсе днмнїторїѣл, кѣ вѣкате де тѣккат веї фї авѣнд тѣ дн дара та. Кѣ че скоп аї венїт дар ла пої? Нѣ азрѣл вострѣ маѣ атрас, зїсе Алесандрѣ, чї еѣ а'шї вреа сѣ кѣпоск пѣраврїле воастре. Вїне, респнѣсе ачѣла, аша дар петрѣчї ачї ла пої кѣт днї ва пѣлѣеа.

Дн тїмпѣл че дншї петрѣчеа еї астфелїѣ, іатѣ вїн дої четѣценї ла днмнїторїѣ кѣ о прїчїнѣ де жѣдекатѣ. Пѣрѣшѣл зїче: Еѣ ам кѣтпѣрат дела отѣл ачѣста о вѣкатѣ де пѣтѣнт, шї кѣнд днчѣпѣвїѣ а'л ара, ам дат песте о котоарѣ. Ачѣаста

пѣ а теа, кѣчи еѣ ам кѣмпѣрат пѣмаї
пѣтѣптѣл, іар пѣ шї комора че ера а-
скѣосѣ љп ел, шї кѣ тоате ачестеа вѣн-
лѣторїѣл пѣ вреа сѣ о репрїїтїаскѣ. —
Пѣрѣтѣл респѣнсе: Еѣ љкѣ тѣ цїѣ тот
аша де кѣ копцїїнцѣ, ка шї копчетѣдеа-
пѣл меѣ. Еѣ іам вѣндѣт монїа кѣ тоате
че аѣ фост аскѣнсе љп еа, прїн вѣраре шї
комѣра.

Жѣделе репедї ворѣеле лор, ка еї сѣ
вазѣ, де іаѣ љцелес ел вїне шї дѣпѣ о
прекѣцетаре зїсе: Тѣ аї ѣн фечїор прїетїне?
аша есте? — Дар! — Шї тѣ о фатѣ? —
Дар! — Вїне! Фїѣл тѣѣ сѣ еа пе фата а-
честѣїа шї ачеа пѣреке де оамепї сѣ ка-
пете де зестре комѣра ачеаста. — Алесан-
дрѣ се пѣрѣ вїмїт. Доар е пѣдреаптѣ сен-
тїнца теа? љл љнтревѣ домнїторїѣл. —
Ба пѣ, чї еа тѣ љнстрїеїнеазѣ. — Шї кѣм
с'ар фї компѣс прїчина ачеаста љп патрїа
воастрѣ? љнтревѣ ачела. Ка сѣ спѣѣ аде-
вѣрѣл, респѣнсе Алесандрѣ, пої ам фї пѣс
пе амбїї вѣрѣадї ла попреалѣ шї комѣра
ам фї лѣатїо љп стѣпѣнїреа пѣстрѣ. Пѣн-
трѣ Домнїавѣстрѣ? љнтревѣ домнїторїѣл
плїн де мїраре. Лѣчеще сѣреле шї пе пѣ-
тѣптѣл Двоастрѣ? Дар! — Афлѣсе ла
Двоастрѣ аїмале (довїтѣче) влѣнде, ро-
зетоаре де іарѣ? Дар, де вѣеле соїѣрї. —
Аша дар сѣ шїї љмпѣрате, адаѣсе домнї-
торїѣл афрїкан, кѣ вѣнѣл Дампезеѣ пѣмаї
пѣнтрѣ ачелеа аїмале копчедѣ љп патрїа
воастрѣ а стрѣлѣчї сѣареле шї а плоа, іар
пѣ пѣнтрѣ вої, карїї пѣ мерїтадї ачеаста.

(Дїн фїлософїа лѣї Енѣел пѣнтрѣ лѣте.)

Trad. de M. . . .

С Ъ В Е Н І Р.

Le souvenir n'est doux que dans un
coeur qui l'aime.

Lamartine XII. harmonie.

Souvenir d'enfance.

Шї зїоа апѣсѣсѣ пе а мѣнцїлор сїнаре,
Шї поаптеа пѣша 'н карѣї де стеле 'нподовїт;
Серѣареа ера дѣвлѣ, прївїреа љп мїраре,
Іар сѣфлетѣ'мї вїмїт.

„Атѣче мѣаї зїс фрате! пѣ веїї че тїнередѣ
Domneazѣ љп патѣрѣ, ш' аїчї знде пе афлѣм?
Тот деалѣл, тоатѣ валеа шї черїїї фрѣтѣсѣдѣ,
Шї локѣл че кѣлкѣм!

Тѣчереа есте мѣтѣ, ш' о дѣлче лїпѣ воаре
Пе арїнї дїафане се стрекѣрѣ вшор
Прїн ратѣре, прїн тѣфе, прїн флорї, ш' аче рекоаре
Не вате 'н четїнор.

Ѣн мїрос плїн де вїадѣ дїн валеа љнстмалтатѣ
Де флорїчеле, есе, шї 'н позрї легѣлат
Тѣмѣе орїзонѣл ка ватра љнфокатѣ
Дїнтрѣн алтарїѣ кѣрат.

Де а попцїей славе вѣтѣре верѣсаца се 'нвѣлеще,
Ш' а стелеї разѣ вѣндѣл дїн черїѣ 'нтѣнекос,
љл пѣлверї лѣтїноаче пїкѣнд о 'нподовеще,
О кѣт е де фрѣмос!“

„Аша естеї мїнѣне, фрѣтѣсѣда сѣжптеазѣ
љл пѣрѣл тѣѣ'орї знде, іар еѣ пѣ о гѣсеск
Декѣт: љп а та фрѣнте пе каре рефлектеазѣ
Алѣастрѣл чел череск.

љл окїї тѣї љп карїї, шї раза че сѣпїлѣ
А зїлеї се реведѣ, шї черїѣл љнстелат,
љлшї жоак' а са лѣкоаре, шї сѣфлетѣ'мї с'алїнѣ,
Шї іар е љнфлмат.

О афлѣ пѣ а та фадѣ љп каре стрѣлѣчеще
Пѣчереа прїмѣверей кѣ мѣндреле еї зорї.
О афлѣ пѣ а та вѣзѣ дїн каре ісвореще
Ѣн валсам кїар де флорї.

Кѣнд враѣлѣ меѣ конѣвче к'о сѣптѣ љнгрїжїре.
О мѣлѣ че е сорѣлѣ фрѣтѣсѣлѣї меѣ вїс,
Ш'а еї вїраре мѣтѣ рѣспѣнде кѣ грѣвїре
љл пѣнтѣл меѣ аїрїс.

Кънд аеръл дін каре адън атеа віадъ,
Е аеръл че сінъ'ці респіръ кънд сѣспіні!
Ші'ї дълче де міресте к'ачел че се дналдъ
Din roze ші дін кріні.

О Доамнѣ а теле зіле де вълтърї днегрїте
Ле вѣд къ пер дн прїпъ, ка піде 'нкінзїрї,
Ші тѣ не ал теѣ сѣфлет л' адъні къ несѣдршїте
Плъчерї ші мълдътірї.

Атѣче тоатъ лътеа днї паре къ'ї пімікъ,
Ачеаста'ї фрѣтѣседа че съ о преѣсекъ,
Ші іатъ ферїчіреа сїмѣріле'мі рїдікъ
Ла тіне кънд прївекъ."

Е дълче сѣвенїрѣл кънд ініма ізвекъ,
Е дълче ка сперапца ачелъї кредїночъ,
Ел естѣ о ферїчіре, ел вѣрста 'нтїперекъ,
Ші 'н чел пенѣтїночъ.

Де-аве кътева пасѣрї фъкъсет не караре
Ші калеа кътръ касъ пзѣдїн с'аѣ маї скѣртат,
Акът не апропїесет, іар фрѣнтѣа де 'нтрїсаре
Сїмѣіам к'аѣ поврат.

Къчї орї че ферїчіре пѣ мѣлт не дндълчекъ,
Еа пере ка шї флоареа л' а зілеї асѣпїдїт,
Ка раза азрорей кънд соареле лѣчекъ,
Ка вълтѣл ч'аѣ мѣдїт.

Еа пере ка арїна мълпатъ де фортѣпъ,
Ка роа че се соарѣе де зіѣъ рѣсѣрїнд,
Ка фрѣнза каре пікъ, дн вале шї рѣсѣпъ,
Ка віада адрѣмїнд, . .

Аша пер тоате 'н лъте, к'ачеаста'ї а лор соартъ.
Дар сїмт къ ал теѣ сѣфлет де фрѣтѣсеѣ'ї плїн,
Кънд цїѣ къ'ї лжпгъ тіне, шї браѣла теѣ о поартъ,
Не ачѣеа че о джкїн!

О клїпъ есте віада шї еа дн грав апъне
Тѣ'мі сїзі креаскъ фїпѣкъ къ тотъла е фрѣтосъ,
Ах! фїе ка шї 'н черїзрї съ пот джкъ а'дї спъне:
„Еѣ те ізвекъ де жос.“

Маїз 1843.

Г.

А п е к д о т е.

Ън доктор енглез порѣнчі зпї мае-
стрѣ съ пардосїаскъ къртеа къ петрїї, шї
дн зртѣ воїа аї дѣнега вїетълѣвї лѣкрѣторїѣ
плата остепелеї сале, зікънд, къ ар фї фѣ-
кѣт зп лѣкрѣ рѣѣ, пе каре апої л'ар фї ко-
перїт къ пѣмѣнт. Бїне Домнъле, респѣксе
маестрѣл, дар къдї оаменї сѣнт дн лъте,
каре лѣкрѣл лор чел рѣѣ дн акопере къ
пѣмѣнт? Докторѣл дн дѣлегънд ворѣа лѣвї,
дї плѣтї фѣрѣ днтързіере.

Ън ом рѣѣ скрїндѣ'шї пе зша касеї
че о къдїсе де кърънд: „Дн ачеастъ касъ
съ пѣ днтре рѣѣл,“ фѣ днтреват де вестї-
тѣл Дїоден: дар стѣпѣнѣл касеї кът ва
їтра дн еа?

Кънд се къпрїндеаѣ романїї къ кът-
пѣнїреа азрълѣвї пе каре ера съ'л деа галї-
лор, ка съ іасъ дн хотарѣл лор, грѣвї Ка-
тіллѣс къ сѣмѣвреле ѳстеї сале шї порѣнчі
романїлор, ка съ дѣкъ азрѣл дн дѣрѣпт
дн капїтолїѣ, іар галїлор че ера трїмїшї
пентрѣ прїміреа азрълѣвї, съ се департе къ
кътпенїле лор зікънд, къ Рома пѣ се пѳте
рескътпѣра къ азр, чї къ фер.

Реѣеле Георг I. кълѣторї одатъ прїн-
еп орѣшѣл оландїк. Пѣпъ кънд съ прїнѣъ
вїзітїѣл каїї, се пѣсе дн апїнтеа зшїї зпїї
вїрт шї черѣ треї оѣ проаспете. Днтре-
вѣнд дн зртѣ кът ар фї даторїѣ пентрѣ
ачелеа, лѣѣ респѣксе къ 200 фїорїні. Към?
зісе реѣеле сѣрпрїнс — аша дар тревзіе
съ фїе оѣле ачї фѳарте раре! Іертаре, Сїре!
респѣксе вїрташѣл къ адѣжк комплїмент,
оѣ се афлѣ ачї дѣстѣле, дар реѣїї сѣнт ачї
ла царѣ фѳарте рарї. (Асѣменеа пїлде пѣ
лїпсескъ къте одатъ нїчї пе ла вїртѣрїле
поастрѣ.)